

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

privind Taxonomia pentru finanțare durabilă

În temeiul art. 102 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 37 alin. (1) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, art. 14 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ținând cont de obiectivele (nr. 1, nr. 10) prevăzute de Legea nr. 315/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, precum și în scopul facilitării tranziției către o economie verde și circulară și prevenirii poluării mediului, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru pentru facilitarea investițiilor durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 privind furnizarea de informații privind durabilitatea în sectorul financiar, astfel cum a fost modificat și completat prin Regulamentul delegat (UE) 2021/2139, Regulamentul delegat (UE) 2022/1214, Regulamentul delegat (UE) 2023/2486, Regulamentul delegat (UE) 2023/2485.

1. Se aprobă Taxonomia pentru finanțare durabilă (se anexează).
2. Autoritățile administrației publice centrale:
 - a) vor prezenta Guvernului propuneri privind aducerea legislației în conformitate cu prevederile Taxonomiei;
 - b) vor aduce actele sale normative în conformitate cu prevederile Taxonomiei;
 - c) vor asigura elaborarea și aprobarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a Taxonomiei.
3. Criteriile tehnice prevăzute în anexa nr.1 și anexa nr.2 a Taxonomiei se revizuiesc cel puțin o dată la trei ani, cu modificarea, după caz, a actelor normative de punere în aplicare a Taxonomiei.
4. Înainte de modificarea sau înlocuirea unui act normativ de punere în aplicare a Taxonomiei, autoritățile publice competente evaluează punerea în aplicare a criteriilor respective, luând în considerare rezultatul aplicării acestora de către participanții la piața financiară și efectul lor asupra piețelor de capital, inclusiv asupra canalizării investițiilor către activități economice durabile din punctul de vedere al mediului.
5. Prezenta hotărâre intră în vigoare în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Ministrul mediului

TAXONOMIA PENTRU FINANȚARE DURABILĂ

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta Taxonomie stabilește lista activităților economice considerate sustenabile din punct de vedere al mediului înconjurător precum și instituie cadrul normativ și instituțional necesar pentru aplicarea acesteia.

2. Prezenta Taxonomie are drept scop sprijinirea finanțării verzi, oferind în același timp îndrumări clare cu privire la definirea activităților verzi, prin:

- a) Contribuirea la tranziția de la energia bazată pe combustibili fosili la energiile cu emisii scăzute de dioxid de carbon, asigurând o creștere pe termen lung, cunoscută și sub numele de tranziția către creșterea durabilă și incluzivă;
- b) Stimularea investițiilor private și publice în instrumente financiare și alte segmente verzi (împrumuturi verzi și alte instrumente verzi);
- c) Furnizarea unui cadru armonizat pentru a crea o piață transparentă și fluidă, pentru a evita camuflajul verde și dezinformarea ecologică "greenwashing".

3. Obiectivele de Mediu ale Taxonomiei sunt:

- a) Atenuarea schimbărilor climatice;
- b) Adaptarea la schimbările climatice;
- c) Utilizarea durabilă și protecția apelor;
- d) Tranziția către o economie circulară;
- e) Prevenirea și controlul poluării;
- f) Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

4. În sensul prezentei Taxonomii se definesc următoarele noțiuni:

Atenuare a schimbărilor climatice - procesul de a menține creșterea temperaturii medii globale cu mult sub 2 °C și continuarea eforturilor de limitare a încălzirii globale la 1,5 °C peste nivelurile preindustriale, astfel cum se prevede în Acordul de la Paris;

Adaptare la schimbările climatice - procesul de ajustare la schimbările climatice reale și preconizate, precum și la efectele acestora;

Dezinformarea ecologică ("Greenwashing") - practica de a obține un avantaj concurențial neloial prin prezentarea unui produs financiar, prin intermediul marketingului, ca produs ecologic, deși, de fapt, nu au fost îndeplinite standarde de mediu de bază.

Economie circulară - un sistem economic în care valoarea produselor, a materialelor și a altor resurse în economie este menținută cât mai mult timp posibil, sporind eficiența utilizării lor în producție și consum, reducând astfel efectul asupra mediului al utilizării acestora, reducând la minimum deșeurile și eliberarea de substanțe periculoase în toate etapele ciclului lor de viață, inclusiv prin aplicarea ierarhiei deșeurilor;

Investiție durabilă din punctul de vedere al mediului - o investiție care finanțează una sau mai multe activități economice care, în temeiul prezentei Taxonomii, se califică drept durabile din punctul de vedere al mediului.

Produs financiar - orice instrument, contract sau serviciu oferit de participanții la piața financiară destinat mobilizării, plasării sau gestionării fondurilor, economiilor și riscurilor. Produsele financiare includ, fără a se limita la: credite, împrumuturi, titluri de creanță, acțiuni, obligațiuni corporative, produse de asigurare, produse de pensii și alte forme de investiții, în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul II. DOMENIUL DE APLICARE AL TAXONOMIEI

5. Prezenta Taxonomie se aplică:

- a) Participanților la piața financiară aflați sub supravegherea Băncii Naționale a Moldovei și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care pun la dispoziție produse financiare, în conformitate cu legislația aplicabilă.
- b) Autorităților publice care stabilesc cerințe pentru participanții la piața financiară sau pentru emitenți în ceea ce privește produsele financiare puse la dispoziție ca fiind sustenabile din punct de vedere al mediului.
- c) Autorităților publice centrale și locale în conformitate cu legislația în domeniul finanțelor publice și achizițiilor publice.
- d) Întreprinderilor care au obligația de a publica declarația nefinanciară ca parte a raportului conducerii, conform art. 23 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.

6. Băncile comerciale și organizațiile de creditare nebancaară aplică Taxonomia în activitatea sa, inclusiv la:

- a) Dezvoltarea de produse financiare verzi (de exemplu, împrumuturi verzi);
- b) Alinierea portofoliilor de creditare la standardele verzi naționale și internaționale;
- c) Evaluarea durabilității proiectelor înainte de finanțare;
- d) Sprijinirea adoptării de activități economice durabile prin finanțare;
- e) Monitorizarea și dezvăluirea impactului asupra mediului și durabilității portofoliilor de credite, precum și ale portofoliilor de investiții pentru băncile licențiate în mod relevant.

7. Participanții la piața de capital aplică Taxonomia în activitatea lor, inclusiv la:

- a) Structurarea portofoliilor de investiții și a fondurilor axate pe active verzi;
- b) Alinierea ofertelor de valori mobiliare (de exemplu, obligațiuni verzi) la standardele de mediu și de durabilitate;
- c) Monitorizarea și dezvăluirea impactului portofoliilor de investiții asupra mediului și durabilității;
- d) Ghidarea alocărilor de fonduri către investițiile verzi.

8. Participanți profesioniști pe piața asigurărilor aplică Taxonomia în activitatea lor, inclusiv la:

- a) Dezvoltarea de produse de asigurări care acoperă riscurile legate de mediu și schimbările climatice;
- b) Asigurarea investițiilor care îndeplinesc obiectivele de mediu și de durabilitate;
- c) Integrarea factorilor de durabilitate în procesele de management al riscului.

9. Autoritățile publice centrale și locale pot aplica Taxonomia la:

- a) Planificarea alocațiilor bugetare pe lucrări, bunuri și servicii în limitele de alocații bugetare și conform regulilor bugetar-fiscale;
- b) Planificarea, inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice în condițiile actelor normative din domeniul achizițiilor publice.

10. Entitățile de audit și/sau certificare pot aplica Taxonomia în activitatea lor, inclusiv la:

- a) Verificarea alinierii la criteriile și standardele taxonomiei;
- b) Asigurarea preciziei și transparenței rapoartelor și dezvăluirilor verzi sau de durabilitate;
- c) Asigurarea efectuării verificărilor de către terți în privința instrumentelor financiare durabile și a proiectelor verzi.

11. Orice entitate sau întreprindere poate utiliza Taxonomia la:

- a) Colectarea de fonduri pentru proiecte sau investiții verzi prin produse financiare verzi (de exemplu, obligațiuni verzi, împrumuturi);
- b) Alinierea activităților în domeniul afacerilor la Taxonomie pentru a îndeplini standardele de mediu și de durabilitate;
- c) Prezentarea impactului proiectelor companiilor asupra mediului și durabilității.

12. Orice entitate ce are obligația de a publica raportul conducerii, inclusiv declarația nefinanciară în temeiul prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, va include în declarația nefinanciară sau în declarația nefinanciară consolidată informații privind modul și măsura în care activitățile entității sunt asociate cu activități economice care se califică drept durabile din punct de vedere ecologic în temeiul pct.3 (Obiective de mediu) și pct. 14 (Criterii de durabilitate a mediului) din prezenta Taxonomie.

13. În special, entitățile nefinanciare trebuie să dezvăluie următoarele:

- a) proporția din cifra lor de afaceri provenită din produse sau servicii asociate cu activități economice care se califică drept durabile din punct de vedere al mediului în temeiul pct. 3 și pct.14; și
- b) proporția din cheltuielile lor de capital și proporția din cheltuielile lor de exploatare aferente activelor sau proceselor asociate cu activități economice care se califică drept durabile din punct de vedere al mediului în temeiul pct. 3 și pct. 14.

CAPITOLUL III. ACTIVITĂȚI ECONOMICE DURABILE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL MEDIULUI

14. În scopul stabilirii gradului de durabilitate din punctul de vedere al mediului al unei investiții, o activitate economică se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului, adică aliniată la Taxonomie, în cazul în care activitatea economică respectivă corespunde următoarelor **Criterii**:

- a) Contribuie substanțial la unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu prevăzute la pct. 3, în conformitate cu prevederile Titlului I Definiția de „Contribuție substanțială” și anexa 1 din Taxonomie (criteriile „Contribuție substanțială”);

- b) Nu prejudiciază semnificativ niciunul dintre obiectivele de mediu prevăzute la pct. 3, în conformitate cu prevederile Titlului II Definiții DNSH și anexa nr. 2 din Taxonomie (criteriile „Să nu provoace daune semnificative”);
- c) Se realizează în conformitate cu garanțiile minime prevăzute la Titlul III și anexa nr. 3 (Criterii privind „Garanțiile sociale minime”).

15. La determinarea faptului dacă o activitate economică se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului, se vor urma următorii pași:

1. Stabilirea dacă activitatea economică este inclusă în Taxonomie	⇒ Consultarea părții "Cod sector/NACE / CAEM, Denumirea și descrierea activității" din anexa nr. 1.
2. Evaluarea eligibilității activității economice în raport cu criteriile de "Contribuție substanțială" legate de obiectivul (obiectivele) de mediu în care ar putea fi clasificată activitatea economică.	⇒ Consultarea descrierii criteriilor de " Contribuție substanțială ", acte normative conexe și standarde internaționale, în Titlul I și anexa 1.
3. Evaluarea performanței activității economice în funcție de criteriile "A nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH)	⇒ Consultarea descrierii criteriilor de " A nu prejudicia în mod semnificativ ", acte normative conexe și standarde internaționale, în Titlul II și anexa 2.
4. Evaluarea performanței activității economice în raport cu "Garanțiile Sociale Minime" (MSS)	⇒ Consultarea descrierii criteriilor la Titlul III și anexa 3.

Secțiunea I. Definițiile de „Contribuție Substanțială”

16. Pentru fiecare dintre cele șase Obiective de Mediu sunt stabilite criterii uniforme pe baza cărora se poate determina dacă activitățile economice contribuie în mod substanțial la obiectivul respectiv. O activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu stabilite în prezenta Taxonomie în cazul în care facilitează în mod direct o contribuție substanțială a altor activități la unul sau mai multe dintre aceste obiective.

Obiectiv de mediu	Activități/ Criterii
16.1. Contribuția substanțială la atenuarea schimbărilor climatice	Activitatea economică contribuie în mod substanțial la stabilizarea concentrațiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care împiedică interferențele antropice periculoase cu sistemul climatic, în concordanță cu obiectivul pe termen lung privind temperatura al Acordului de la Paris prin evitarea sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră sau sporirea absorbțiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin inovarea în materie de procese sau produse: a) producerea, transportul, stocarea, distribuția sau utilizarea energiei din surse regenerabile, inclusiv prin utilizarea de tehnologii inovatoare cu

Obiectiv de mediu	Activități/ Criterii
	potențialul de a genera economii semnificative în viitor sau prin consolidarea sau extinderea necesară a rețelei; b) îmbunătățirea eficienței energetice, cu excepția activităților de producere a energiei care utilizează combustibili fosili solizi; c) creșterea mobilității curate sau neutre din punct de vedere climatic; d) trecerea la utilizarea de materiale regenerabile obținute pe căi sustenabile; e) creșterea utilizării de tehnologii de captare și utilizare a dioxidului de carbon (CUC) și de captare și stocare a dioxidului de carbon (CSC) sigure pentru mediu, care asigură o reducere netă a emisiilor de gaze cu efect de seră; f) consolidarea absorbantilor de carbon aferenți terenurilor, inclusiv prin evitarea despăduririlor și a degradării pădurilor, refacerea pădurilor, gestionarea durabilă și refacerea terenurilor cultivate, a pășunilor și a zonelor umede, împădurire și agricultură regenerativă; g) instituirea infrastructurii energetice necesare pentru facilitarea decarbonizării sistemelor energetice; h) producerea de combustibili nepoluanți și eficienți din surse regenerabile sau neutre din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon; sau i) facilitarea oricăreia dintre activitățile enumerate la literele (a)-(h), în conformitate cu definiția activităților de facilitare prevăzute în Titlul IV, pct 27.
16.2. Contribuția substanțială la adaptarea la schimbările climatice	Activitatea economică contribuie în mod substanțial la adaptarea la schimbările climatice în cazul în care activitatea respectivă: a) include soluții de adaptare care fie reduc substanțial riscul impactului negativ al climei actuale și al climei viitoare preconizate asupra activității economice respective, fie reduc substanțial impactul negativ respectiv, fără a crește riscul unui impact negativ asupra oamenilor, naturii sau asupra activelor; sau b) oferă soluții de adaptare care, pe lângă îndeplinirea condițiilor prevăzute în definiția activităților de facilitare prevăzute în Titlul IV, pct. 27. contribuie în mod substanțial la prevenirea sau reducerea riscului de impact negativ al climei actuale și al climei viitoare preconizate asupra oamenilor, naturii sau bunurilor, fără a crește riscul unui impact negativ asupra altor persoane; naturii sau asupra activelor. Soluțiile de adaptare (menționate la punctul (a) de mai sus sunt evaluate și clasificate în ordinea priorității utilizând cele mai bune proiecții climatice disponibile și trebuie, cel puțin, să prevină sau să reducă: (i) impactul negativ specific locației și contextului al schimbărilor climatice asupra activității economice; sau (ii) impactul negativ potențial al schimbărilor climatice asupra mediului în care se desfășoară activitatea economică.
16.3. Contribuția substanțială la utilizarea durabilă și la	Activitatea economică contribuie în mod substanțial la utilizarea durabilă și la protecția resurselor de apă în cazul în care activitatea respectivă fie contribuie în mod substanțial la obținerea stării bune a corpurilor de apă, inclusiv a corpurilor de apă de suprafață și a celor subterane, sau la prevenirea deteriorării corpurilor de apă care sunt deja în stare bună, prin:

Obiectiv de mediu	Activități/ Criterii
protecția resurselor de apă	a) protejarea mediului împotriva efectelor negative ale deversărilor de ape reziduale urbane și industriale, inclusiv ale contaminanților care generează preocupări noi, cum ar fi medicamentele și microplasticul, de exemplu prin asigurarea colectării, tratării și deversării adecvate a apelor reziduale urbane și industriale; b) protejarea sănătății umane de efectul negativ al oricărei contaminări a apei destinate consumului uman, prin garantarea faptului că aceasta nu conține microorganisme, paraziți și substanțe care constituie un pericol potențial pentru sănătatea umană, precum și sporirea accesului oamenilor la apă potabilă curată; c) îmbunătățirea gestionării și a eficienței utilizării apei, inclusiv prin protejarea și îmbunătățirea stării ecosistemelor acvatice, prin promovarea utilizării durabile a apei pe baza unei protecții pe termen lung a resurselor de apă disponibile, printre altele prin utilizarea unor măsuri precum reutilizarea apei, prin asigurarea reducerii progresive a emisiilor poluante în apele de suprafață și în apele subterane, prin contribuirea la atenuarea efectelor inundațiilor și ale secetei sau prin orice altă activitate care protejează sau îmbunătățește starea calitativă și cantitativă a corpurilor de apă; d) facilitarea oricăreia dintre activitățile enumerate la literele (a)-(c) în conformitate cu definiția activităților de facilitare prevăzută în Titlul IV, pct. 27.
16.4. Contribuția substanțială la tranziția către o economie circulară	Activitatea economică contribuie în mod substanțial la tranziția către o economie circulară, inclusiv la prevenirea generării de deșeuri, la reutilizarea și la reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă: a) utilizează mai eficient resursele naturale, inclusiv materialele biologice și alte materii prime obținute în mod durabil, în procesul de producție, inclusiv prin: (i) reducerea utilizării de materii prime primare sau creșterea utilizării produselor secundare și a materiilor prime secundare; sau (ii) măsuri privind utilizarea eficientă a resurselor și eficiența energetică; b) crește durabilitatea și potențialul produselor de a fi reparate, modernizate sau reutilizate, în special în activitățile de proiectare și de fabricare; c) crește potențialul de reciclare al produselor, inclusiv potențialul de reciclare al materialelor individuale conținute în respectivele produse, printre altele prin înlocuirea sau reducerea utilizării de produse și materiale care nu sunt reciclabile, în special în activitățile de proiectare și de fabricare; d) reduce substanțial conținutul de substanțe periculoase și înlocuiește substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită din materiale și produse pe durata întregului lor ciclu de viață, în conformitate cu obiectivele prevăzute în dreptul Uniunii, inclusiv prin înlocuirea acestor substanțe cu alternative mai sigure și prin asigurarea trasabilității; e) prelungește utilizarea produselor, inclusiv prin reutilizare, proiectare pentru longevitate, schimbarea destinației, dezasamblare, refabricare, modernizare și reparare și partajarea produselor; f) sporește utilizarea materiilor prime secundare și a calității acestora,

Obiectiv de mediu	Activități/ Criterii
	inclusiv printr-o reciclare de înaltă calitate a deșeurilor; g) previne sau reduce generarea de deșeuri, inclusiv generarea de deșeuri din extracția mineralelor și de deșeuri din construcția și demolarea clădirilor; h) sporește pregătirea pentru reutilizarea și pentru reciclarea deșeurilor; i) crește dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor necesare pentru prevenire, pentru pregătirea pentru reutilizare și pentru reciclare, garantând totodată că materialele recuperate sunt reciclate ca materii prime secundare de înaltă calitate în producție, evitând astfel scăderea calității (downcycling); j) reduce la minimum incinerarea deșeurilor și evită eliminarea deșeurilor, inclusiv depozitarea, în conformitate cu principiile ierarhiei deșeurilor; k) evită și reduce generarea de deșeuri; sau l) facilitează oricare dintre activitățile enumerate la literele (a)-(k) în conformitate cu definiția activităților de abilitare prevăzută în Titlul IV, pct. 27.
16.5. Contribuția substanțială la prevenirea și controlul poluării	Activitate economică contribuie în mod substanțial la prevenirea și controlul poluării în cazul în care activitatea respectivă contribuie în mod substanțial la protecția mediului împotriva poluării prin: a) prevenirea sau, acolo unde acest lucru nu este posibil, reducerea emisiilor de poluanți, alții decât gazele cu efect de seră, din aer, apă și sol; b) îmbunătățirea nivelului calității aerului, a apei sau a solului în zonele în care se desfășoară activitatea economică, reducând în același timp la minimum orice efect negativ asupra sănătății umane și asupra mediului, sau riscul ca un asemenea efect să se producă; c) prevenirea sau reducerea la minimum a oricărui efect negativ al producției, utilizării sau eliminării de substanțe chimice asupra sănătății umane și asupra mediului; d) curățarea deșeurilor depozitate impropriu și a altor tipuri de poluare; sau e) facilitarea oricăreia dintre activitățile enumerate la literele (a)-(d) în conformitate cu definiția activităților de facilitare prevăzută în Titlul IV, pct. 27.
16.6. Contribuția substanțială la protejarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor	Activitate economică contribuie în mod substanțial la protejarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor în cazul în care activitatea respectivă contribuie în mod substanțial la protejarea, conservarea sau refacerea biodiversității sau la obținerea condiției ecologice bune a ecosistemelor sau la protecția ecosistemelor care sunt deja în condiție bună, prin: a) conservarea naturii și a biodiversității, inclusiv obținerea unei stări de conservare favorabile a habitatelor și a speciilor naturale și seminaturale, sau prevenirea deteriorării acestora atunci când acestea au deja un stadiu de conservare favorabil și protejând și refăcând ecosistemele terestre, marine și alte ecosisteme acvatice pentru a le îmbunătăți condiția și capacitatea de a furniza servicii ecosistemice; b) exploatarea și gestionarea durabilă a terenurilor, inclusiv protecția adecvată a biodiversității solului, neutralitatea din punctul de vedere al

Obiectiv de mediu	Activități/ Criterii
	degradării terenurilor și decontaminarea siturilor contaminate; c) practici agricole durabile, inclusiv cele care contribuie la creșterea biodiversității sau la stoparea sau prevenirea degradării solurilor și a altor ecosisteme, a despăduririlor și a pierderilor de habitate; d) gestionarea durabilă a pădurilor, inclusiv practici silvice și utilizarea pădurilor și a terenurilor forestiere care contribuie la creșterea biodiversității sau la stoparea sau prevenirea degradării ecosistemelor, a despăduririi și a pierderilor de habitate; sau e) facilitează oricare dintre activitățile enumerate la literele (a)-(d) în conformitate cu definiția activităților de facilitare prevăzută în Titlul IV, pct. 27.

Secțiunea II: Definițiile "A nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH)

17. În sensul lit. (b) a pct. 14, ținând cont de ciclul de viață al produselor și serviciilor furnizate de o activitate economică, inclusiv de dovezile din evaluările ciclului de viață existente, se consideră că activitatea economică respectivă nu aduce atingere semnificativă, conform definițiilor menționate la pct. 18-19 și criteriilor stabilite în anexa 2 la prezenta Taxonomie.

18. Definițiile termenului „daune nesemnificative”, în funcție de fiecare obiectiv, sunt următoarele:

Obiectiv de mediu	Descriere
18.1. DNSH în raport cu atenuarea schimbărilor climatice	În cazul în care activitatea respectivă duce la emisii semnificative de gaze cu efect de seră;
18.2. DNSH în raport cu adaptarea la schimbările climatice	În cazul în care activitatea respectivă duce la un impact negativ sporit al climei actuale și al climei viitoare preconizate, asupra activității în sine sau asupra oamenilor, naturii sau bunurilor
18.3. DNSH în raport cu utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă	În cazul în care această activitate prejudiciază fie starea bună, fie potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv apele de suprafață și apele subterane.
18.4. DNSH în raport cu economia circulară	În cazul în care: (i) Activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, cum ar fi sursele de energie neregenerabile, materiile prime, apa și solul în una sau mai multe etape ale ciclului de viață al produselor, inclusiv în ceea ce privește durabilitatea, reparabilitatea, modernizarea, reutilizarea sau reciclabilitatea produselor; (ii) Activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă agenerării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile; sau

	(iii) Eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate provoca daune semnificative și pe termen lung mediului.
18.5. DNSH în raport cu prevenirea și controlul poluării	În cazul în care această activitate conduce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol, în comparație cu situația anterioară începerii activității
18.6. DNSH în raport cu biodiversitatea	În cazul în care activitatea respectivă este: (i) în detrimentul semnificativ al bunei stări și al rezilienței ecosistemelor; sau (ii) în detrimentul stării de conservare a habitatelor și a speciilor.

19. Atunci când se evaluează o activitate economică în raport cu prevederile pct. 17-18 se ține seama atât de efectul activității în sine asupra mediului cât și de efectul asupra mediului al produselor și serviciilor furnizate de activitatea respectivă pe durata întregului lor ciclu de viață, în special luând în considerare producția, utilizarea și scoaterea din uz a respectivelor produse și servicii.

Secțiunea III: Criteriile privind garanțiile sociale minime (MSS)

20. Garanțiile sociale minime sunt procedurile puse în aplicare de o întreprindere (investitor, entitatea în care s-a investit) care desfășoară o activitate economică pentru a asigura alinierea la Ghidurile OCDE pentru întreprinderile multinaționale și la Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului, inclusiv principiile și drepturile stabilite în convențiile fundamentale identificate în Declarația Organizației Internaționale a Muncii privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă și Convenția Internațională a Drepturilor Omului.

21. Procesul de verificare a conformării cu criteriile MSS constă în:

- a) Verificarea faptului că proiectul finanțat se află într-o țară care respectă cele 8 convenții fundamentale ale muncii ale OIM și Carta internațională a drepturilor omului a ONU. Deoarece Moldova respectă ambele cerințe privind convențiile OIM. și Carta drepturilor omului, această verificare trebuie efectuată numai pentru investițiile în țări terțe, altele decât statele membre ale Uniunii Europene.
- b) Verificarea faptului că entitatea debitoare respectă cele mai bune practici menționate în reglementările UE, care se referă la Liniile directoare ale OCDE pentru Întreprinderile Multinaționale privind Conduita Responsabilă în Afaceri și la Principiile directoare ale ONU privind întreprinderile și drepturile omului. Atunci când își elaborează metodologia internă pentru aceste criterii, părțile interesate din domeniul financiar ar putea face referire la metodologia afișată în nota de instrucțiuni.

22. La elaborarea metodologiei interne pentru verificarea conformității cu criteriile MSS, părțile interesate din domeniul financiar se pot ghida de normele și metodologiile aplicate la nivel internațional.

Secțiunea IV. Activități considerate tranzitorii sau de facilitare

23. O clasificare suplimentară a activităților permite diferențierea între trei tipuri distincte de

activități:

- a) Activități care contribuie în mod substanțial la obiectivele de mediu, fiind în sine prietenoase mediului;
- b) Activități tranzitorii;
- c) Activități de facilitare.

24. Activități care contribuie în mod substanțial la obiectivele de mediu sunt activități cu zero impact asupra mediului înconjurător și țin de energia regenerabilă, mobilitatea neutră din punct de vedere climatic, infrastructura energetică necesară pentru a permite decarbonizarea sistemului energetic, trecerea la utilizarea materialelor din surse durabile sau sunt activități legate de captarea și utilizarea în siguranță a carbonului (CCU), tehnologiile de captare și stocare a carbonului (CSC) sau care consolidează absorbții naturali de carbon prin managementul durabil în silvicultură, agricultură, refacerea terenurilor cultivate, a pajiștilor și a zonelor umede, împădurirea.

25. Activități tranzitorii sunt cele pentru care nu există o alternativă fezabilă din punct de vedere tehnologic și economic cu emisii scăzute de dioxid de carbon permit îmbunătățiri tehnologice posibile care pot sprijini tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, în concordanță cu o traiectorie de limitare a creșterii temperaturii la 1,5 °C peste nivelurile preindustriale, inclusiv prin eliminarea treptată a emisiilor de gaze cu efect de seră, în special a emisiilor provenite de la combustibilii fosili solizi, și în cazul în care aceste activități:

- a) au niveluri de emisii de gaze cu efect de seră care corespund celor mai bune performanțe din sector sau industrie;
- b) nu împiedică dezvoltarea și implementarea alternativelor cu emisii scăzute de dioxid de carbon; și
- c) nu duc la blocarea activelor cu emisii ridicate de dioxid de carbon, având în vedere durata de viață economică a activelor respective.

26. Activități de facilitare sunt activitățile care contribuie în mod substanțial la unul sau mai multe dintre Obiectivele de mediu stabilite în cazul în care facilitează în mod direct o contribuție substanțială a altor activități la unul sau mai multe dintre aceste obiective, cu condiția ca activitatea economică respectivă:

- a) să nu conducă la un blocaj al activelor care să submineze obiectivele de mediu pe termen lung, având în vedere durata de viață economică a respectivelor active; și
- b) să aibă un efect pozitiv substanțial asupra mediului, pe baza unor considerații legate de ciclul de viață.

Secțiunea V. Criteriile tehnice de examinare

27. Criteriile tehnice de examinare garantează că activitățile economice relevante dintr-un anumit sector pot fi calificate drept durabile din punct de vedere ecologic și sunt tratate în mod egal dacă contribuie în mod egal la unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu prevăzute la pct. 3. Capacitatea potențială de a contribui la aceste obiective de mediu poate varia de la un sector la altul, ceea ce se reflectă în aceste criterii. În cadrul fiecărui sector, aceste criterii nu trebuie să dezavantajeze în mod nedrept anumite activități economice față de altele, dacă primele contribuie la obiectivele de mediu în aceeași măsură ca și cele din urmă.

28. Criteriile tehnice care trebuie îndeplinite corespund prevederilor din acte normative dedicate și/sau standarde cu privire la ceea ce poate fi considerat "durabil".

29. Criteriile tehnice incluse în anexa nr. 1 și anexa nr. 2 la Taxonomie:

- a) identifică cele mai relevante contribuții potențiale la obiectivul de mediu vizat, respectând în același timp principiul neutralității tehnologice, având în vedere atât efectul pe termen scurt, cât și cel pe termen lung al unei anumite activități economice;
- b) precizează cerințele minime care trebuie îndeplinite pentru a nu prejudicia în mod semnificativ niciunul dintre obiectivele de mediu relevante, având în vedere atât efectul pe termen scurt, cât și cel pe termen lung al unei anumite activități economice;
- c) sunt cantitative și conțin praguri, în măsura în care este posibil, iar dacă acest lucru nu este posibil, sunt calitative;
- d) atunci când este cazul, se bazează pe sistemele de etichetare și de certificare existente în Republica Moldova, pe metodologiile pentru evaluarea amprente de mediu și pe sistemele de clasificare statistică și țin seama de orice act normativ în vigoare în Republica Moldova;
- e) țin seama de ciclul de viață, inclusiv de dovezile din evaluările existente ale ciclului de viață, luând în considerare atât efectul asupra mediului al activității economice în sine, cât și efectul asupra mediului al produselor și serviciilor furnizate de activitatea economică respectivă, în special prin luarea în considerare a producției, utilizării și scoaterii din uz a respectivelor produse și servicii;
- f) țin seama de natura și de amploarea activității economice, inclusiv: dacă este o activitate de facilitare, astfel cum este menționată la pct. 28; sau dacă este o activitate de tranziție, astfel cum este menționată la pct. 26 și indică în mod clar acest fapt.
- g) iau în considerare efectul potențial asupra pieței al tranziției către o economie mai durabilă, inclusiv riscul ca anumite active să devină depreciate ca urmare a acestei tranziții, precum și riscul de a crea stimulente inconsecvente pentru investiții făcute în mod durabil;
- h) acoperă toate activitățile economice relevante din cadrul unui anumit sector și se asigură că activitățile respective sunt tratate în mod egal dacă ele contribuie în mod egal la îndeplinirea obiectivelor de mediu pentru a evita denaturarea concurenței pe piață; și
- i) sunt ușor de utilizat și sunt stabilite într-un mod care să faciliteze verificarea respectării acestora.

30. Criteriile tehnice de examinare la care se face referință în pct. 29:

- a) cuprind, de asemenea, criterii pentru activități legate de tranziția către o energie curată pe baza unei traiectorii de reducere a creșterii temperaturii cu 1,5 °C peste nivelurile preindustriale, în special eficiența energetică și energia din surse regenerabile, în măsura în care respectivele activități contribuie în mod substanțial la oricare dintre obiectivele de mediu.
- b) garantează faptul că activitățile de producere a energiei care utilizează combustibili fosili solizi nu se califică drept activități economice durabile din punctul de vedere al mediului
- c) cuprind, de asemenea, criterii pentru activități legate de trecerea la o mobilitate curată sau neutră din punct de vedere climatic, inclusiv prin transferul modal, măsuri de eficientizare și combustibili alternativi, în măsura în care aceste măsuri contribuie în mod semnificativ la oricare dintre obiectivele de mediu.